

Interessenternes Idékatalog

for fremtidens lyst- og fritidsfiskeri

Kolofon

Interessenternes Idékatalog for fremtidens lyst- og fritidsfiskeri

- Opfølgning på konference om Vision for fremtidens lyst-og fritidsfiskeri

Idéerne i dette katalog er samlet af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i 2014

Forsidefoto: DTU Aqua

© Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Slotsholmsgade 12

1216 København K

Tlf.: 33 92 33 01

Fax: 33 14 50 42

fvm@fvm.dk

www.fvm.dk

ISBN 0000-0000-0000

Indhold

Idéer vedr. fiskeriregulering.....	5
Idéer vedr. fiskepleje	10
Idéer vedr. miljø	12
Idéer vedr. dyreetik.....	16
Idéer vedr. kontrol	17
Idéer vedr. samfundsøkonomi.....	18
Idéer vedr. livskvalitet	22
Idéer fra Friluftslivets idékatalog	24
Andre idéer.....	27

Om interessenternes idékatalog for fremtidens lyst- og fritidsfiskeri

Interessenternes idékatalog er fremkommet ved at samle og sammenskrive de mange forskellige input fra deltagerne på fødevareministerens konference om en *Vision for lyst- og fritidsfiskeri* i Vejle den 6. september 2014. Idékataloget indeholder derfor en opsamling af interessenternes bidrag og **er ikke et udtryk for Fødevareministeriets holdning** til fremtidens lyst- og fritidsfiskeri.

Konferencen afspejlede de mange facetter af lyst- og fritidsfiskeriet, med oplæg indenfor områderne miljø og naturgenopretning, livskvalitet samt lyst- og fritidsfiskeriets bidrag til samfundsøkonomien.

Over 200 deltagere på konferencen bidrog til en livlig debat og med mange spændende forslag til at udvikle fremtidens lyst- og fritidsfiskeri. Salen kunne også give skriftlige bidrag under konferencen og endelig har mange interessenter benyttet sig af muligheden for at komme med idéer på mail til NaturErhvervstyrelsen. Idéer modtaget indtil 1. oktober 2014 er medtaget. Enslidende idéer er sammenskrevet, og meget lange forslag er forkortet. Flere idéer har bred opbakning, mens andre kun er fremført af enkelte interessenter.

Nogle af idéerne i Interessenternes idékatalog vil danne udgangspunkt for arbejdet med at udvikle lyst- og fritidsfiskeriet i Danmark gennem konkrete initiativer.

Idéerne har endvidere været drøftet med Det Rådgivende Udvalg for Rekreativt Fiskeri, Ferskvandsfiskeri og Fiskepleje (§7-udvalget)

På de følgende sider kan du se de mange idéer.

Lyst- og fritidsfiskeri

- En dejlig fritidsaktivitet
- Støtter natur- og miljøforbedringer
- Bidrager væsentligt til samfundsøkonomien

Idéer vedr. fiskeriregulering

Tildele fiskearter eller bestande, der har en stor socioøkonomisk værdi, til lystfiskeriet

Fiskearter som laks, havørred, gedde, sandart og aborre tildeles særstatus som "sportsfiske-arter" inden for visse lokale områder. Det betyder i praksis, at arterne ikke skal kunne sælges af erhvervs- og bierhvervsfiskere, og at der skal tages hensyn til dem i forvaltningen af fiskeriet, som det tidligere er sket i Odense Fjord. Det er estimeret, at arter som laks, ørred og gedde genererer en meromsætning på mellem 1000 og cirka 2500 kr./kg, når de fanges på stang og snøre. De nævnte arter udgør en meget lille brøkdel af den officielle, erhvervsmæssige omsætning, så påvirkningen af erhvervsfiskernes økonomi bør være ubetydelig, men der skal sikres en balance i forhold til erhvervsfiskeriets interesser. Med et bæredygtigt perspektiv på bestandsplejen og forvaltningen af fiskeriet kan de respektive fiskearters antal og størrelse øges til et niveau, hvor værdien af det rekreative fiskeri kan blive meget større end de 3 mia. kr., som det estimeres til at udgøre i dag. Og samtidig vil det øge muligheden for at generere større omsætning i "Vandkantsdanmark".

Et generelt omsætningsforbud for fisk fanget i ferske vand

Lystfiskeriet i søerne besidder et stort økonomisk potentiale. Men forvaltningen af fiskeriet i søerne fremmer desværre ikke muligheden for det og for at opbygge sunde fiskebestande. Hvor lovgivningen i saltvand i nogen grad afspejler fiskerilovens intentioner om en bæredygtig forvaltning, så lever reglerne for redskabsfiskeri i søer nemlig kun i meget ringe grad op til formålet. Der er fx ikke reelle begrænsninger i antallet af redskaber, og på trods af, at bestandene i søerne er meget små i forhold til dem, som der fiskes efter i saltvand, kan lodsejere uden problemer få lov til at sælge sine fangster. Hvis lodsejeren forpagter fiskeriet ud, kan vedkommende også erhverve retten til salg af fisk ved blot at fremvise forpagtningsaftalen. I saltvand er der et omsætningsforbud for alle andre end erhvervs- og bierhvervsfiskere. Det foreslås, at fiskeriloven ændres, således at der indføres et generelt omsætningsforbud.

Forbud mod fiskeri og omsætning af ål

Da stallingen var ved at forsvinde fra vandløbene, blev der indført en tre-årig fredning, som blev bakket op af lystfiskerne. Det burde tilsvarende være

muligt at totalfredede ål, som også er i stærk tilbagegang, og i modsætning til fiskeriet efter stalling, som kun udøves af lystfiskere, skal ålefredning omfatte lystfiskere, fritidsfiskere og erhvervsfiskere således, at fangst og omsætning af vilde ål er forbudt. Forbuddet skal omfatte al anvendelse af kasteruser, tejner, faststående redskaber, krogliner og fiskeri med stang. Fredning skal gælde i fem år med mulighed for forlængelse.

Afstandsregler for garn

Garn skal holde en afstand på 100 meter til: lavvandslinjen, sejlrender, landløse grunde, havne, reder og moler. Dette bør ændres til 200 meter. Begrundelsen herfor er, at ved større afstand vil fisk på lavt vand have større mulighed for at undgå garnene, og herved vil smolt, nedfaldsfisk, ørreder og små fisk have bedre betingelser for overlevelse. De fleste rundfisk dør i garnene, hvorimod fladfisk er mere robuste. Fangsten af fladfisk vil på dybere vand være reduceret, men ikke i væsentlig grad.

Samme rettigheder for bierhvervs- og erhvervsfiskere, som fisker med garn, som fritidsfiskere

Der er forslag om at bierhvervsfiskere og erhvervsfiskere, som har solgt deres fiskekutter og licens/fiskekvote, får samme rettigheder med hensyn til garnredskaber som fritidsfiskere.

Regulering af fiskeriet i søerne

Fiskebestandene i de danske søer er sårbare og lette at nedfiske. Det er derfor vigtigt, at forvaltningen af fiskeriet i ferskvand i højere grad kommer til at afspejle det forhold. For at sikre en bæredygtig forvaltning af rovfiskebestandene i de danske søer, bør der først og fremmest indføres følgende nye regler:

- Redskabsfiskeriet i søerne skal udfases.
- Der skal indføres et totalt omsætningsforbud for fisk fanget i ferskvand.

Regulering af fiskeriet i fjordene

Den nye bekendtgørelse for Odense Fjord er et godt eksempel på, hvordan det i et bredt samarbejde er lykkedes at finde en model for forvaltning af fiskeriet, der både tilgodeser en bæredygtig forvaltning af fiskebestandene og udviklingsmulighederne for lyst- og fritidsfiskeriet.

Odense Fjord-modellen kan med fordel danne grundlag for regulering af fiskeriet i en række andre lukkede fjordområder og snævre farvande, hvor lignende problemstillinger gør sig gældende.

Ny forvaltning af sydsjællandske fjorde

Omfanget af fiskeri med nedgarn i det sydlige Sjælland ligner nogle steder situationen i Isejorden før 1998. Bl.a. er der lavet flere undersøgelser af havørredbestandene i vandløb til Karrebæk Fjord og Præstø Fjord, hvor havoverlevelsen hos de lokale havørreder alle steder er meget lille, og hvor vi ved, at der er et intensivt fiskeri med nedgarn. Et godt sted at starte med en bæredygtig forvaltning (beskyttelseszoner for havørreder og brakvandets rovfisk) kunne netop være i de nævnte sydsjællandske fjorde. Modellen fra Isefjorden med områder, hvor kun fiskeri med ruseredskaber (med stoprist) er tilladt, kunne overføres på f.eks. de snævre fjorde i området.

Ny regulering af mindstemål

Der er behov for et mere bæredygtigt lystfiskeri på visse arter – f.eks. gedde, sandart og aborre. Det foreslås som noget nyt kun at hjemtage de fisk, der falder inden for et såkaldt "vinduesmål", som fastsættes biologisk. Evt. også med begrænsning i antal på visse arter. Det kan betyde et mere bæredygtigt fiskeri, herunder flere gydemodne fisk af forskellig størrelse; sikre de såkaldte "trofæ-fisk" (meget store fisk, som genudsættes), der er vigtigt for at gøre fiskeriet ekstra attraktivt – og dermed flere turister og større økonomisk gevinst i

"Vandkantsdanmark". Fangstbegrænsninger kan give flere lystfiskere "fisk til gryden".

Vinduesmål for brakvandaborre eller nyt mindstemål

Der indføres et såkaldt fangstvindue for brakvandsaborren på 24-30 cm, hvor fisk i dette størrelsesinterval må hjemtages. Hvis fangstvinduet på 24-30 cm ikke kan gennemføres, foreslås et nyt mindstemål: Mindstemålet i brakvand og i vandløb med indtræk af brakvandsaborrer hæves til 32 cm.

Forbud mod garn og ruser i ferskvand

Redskabsfiskeri kan virke som spærring for vandrefisk, hvis de sættes strategisk. Derfor foreslås det, at der bør være forbud mod garn og ruser i ferskvand.

Regulering af garnfiskeri

Garnfiskeri er i dag i udgangspunktet kun begrænset af fredningszoner og ikke i forhold til fiskeritryk (antal satte garn pr. km²). En løsning kunne være at en fritidsfisker skal registrere sit garn/fiskerinummer til et specifikt fjord- eller kystområde før garnet tages i brug (Web-baseret løsning). Det vil give fiskerimyndigheden overblik over fiskeritrykket lokalt og mulighed for at fastsætte begrænsninger derefter - fx i form af begrænsninger i antallet af garn/garntyper eller i form af begrænsninger i de ugedage eller uger, der må fiskes med garn, så fiskeritrykket harmonerer med fiskebestanden.

Forslag om regulering af redskaber

Det foreslås, at der indføres følgende regulering af visse redskaber

- Forbud mod fiskeri med bue og pil.
- Forbud mod harpunfiskeri med lys.

Forbud mod muslingeskrabende fiskeri

Det foreslås, at muslinger kun dyrkes i netbure eller som linemuslinger og at muslingefiskeri med skrabende redskaber forbydes.

Udvidet brug af fritidsfiskerredskaber

Det foreslås, at ændre reglerne for fritidsfiskeri så 6x3 dobbeltruser og 135 meter garn tillades samtidigt, for at spare miljøet for mange ekstra sejlture.

Udvidet brug af kasteruser

Det foreslås at tillade fritidsfiskeri med kasteruser i forbudsperioden til andet end ål.

Ændret mærkning af garn og ruseredskaber

Der foreslås en ny mærkning af garn og ruser. Man skal kunne se forskel på de to typer redskaber, fx med to forskellige farver flag.

Etablering af "Risgårde" i Vadehavet

Der ønskes mulighed for at kunne etablere risgårde (en traditionel fiskemetode hvor man udlægger grantræer i Vadehavet til fangst af fladfisk, når vandet trækker sig ud).

Mindstemål for pighvar

Mindstemålet for pighvarre er alt for lille, idet en pighvar mindre end 42-45 cm kun består af ben, og det er synd at hjemtage disse små fisk. Mindstemålet bør derfor hæves.

Restriktioner for fiskeri med garn bør lempes

Garn kan udformes for diverse arter, og kan udformes så de ikke er rettet mod ørred:

- bundgarn for skrubber - her fanges ingen ørreder.
- Pighvargarn (med helmasker på 270 mm) fanger heller ingen ørreder, men alene store pighvar.

Øge mindstemål for ørredfiskeri

Det foreslås at øge mindstemål på ørred til 50 cm.

Ørredfiskeri - fangstbegrænsninger

Det foreslås at indføre fangstbegrænsninger for lystfiskere. Ved fangstbegrænsninger

forstås, at der kun må hjemtages et begrænset antal fisk pr. dag. For fritidsfiskere, som ikke kan genudsætte, skal dette reguleres ved at fiskeren ikke må udsætte redskaber igen, før der er gået et antal dage svarende til det fangede antal fisk/tilladte antal pr dag.

Nedsætte antal af ørredgarn

På mødet fremhævede flere fritids- og amatørfiskere, at de ikke fanger særligt mange ørred i garn, og at ørreden ikke har deres store interesse. På den baggrund foreslås det, at man med fordel kan nedsætte en fiskers tilladte garnmængde (kun på ørredgarn) fra tre til et garn.

Videnskabelig understøttelse og bæredygtig regulering

Regulering af aktiviteter skal være videnskabeligt dokumenteret. Videnskaben skal ind over nye reguleringer og undersøge hvordan disse potentielt vil kunne påvirke fiskebestande. Hvis der f.eks. er bekymring omkring, at der fjernes en for stor biomasse af en given art fra et økosystem, bør denne bekymring dokumenteres inden der reguleres i blinde. Fundamentet, reguleringen skal bygges på, skal være stærkt og derfor videnskabeligt dokumenteret, fx ved indsamling af data om bestandsstrukturer/størrelser.

Lav særregler for alle fjorde og flaskehalse

Den nye bekendtgørelse, der regulerer fiskeriet i Odense Fjord, er et rigtig godt eksempel på, hvordan det i et bredt samarbejde med en række interessenter er lykkedes at finde en model for forvaltningen af fiskeriet, der både tilgodeser en bæredygtig forvaltning af fiskebestandene og udviklingsmulighederne for lyst- og fritidsfiskeriet. Det foreslås at implementere den fynske model helt eller delvist i en lang række fjordområder og farvande.

Inspiration fra Isefjorden

Isefjordens havørredbestand er i dag helt uden sammenligning den største

sammenlignet med andre områder på Sjælland. Når det er lykkedes, så skyldes det, at der er blevet arbejdet intensivt med miljø- og fiskepleje men ikke mindst med at sikre en bæredygtig fiskeriforvaltning. Erfaringen er, at uden en sikring af et bæredygtigt fiskeri, så havde der ikke været de forventede effekter af de andre indsatser. Det er dokumenteret i Holbæk Fjord og Tuse Å, hvor en ny fiskeribekendtgørelse fra 1998 begrænsede et meget intensivt fiskeri med nedgarn (ørredgarn) i hele Holbæk Fjord. Effekten kom prompte i form af 3-4 gange så mange gydende havørreder i Tuse Å og en markant større ynglesucces i åen i årene efter.

Mindste tilladte maskestørrelser

Mindste tilladte maskestørrelser i nedgarn fastsættes så tilpas store, at de enkelte fiskebestande får mulighed for at reproducere sig - nuværende mindstemål revurderes.

Forslag til fremtidig fiskeri i Nissum Fjord

Regler for nedgarn og ruser samt maskestørrelser bør følge landsbekendtgørelsen for rekreativt fiskeri. Der tildeles Nissum Fjord Fritidsfiskerforening et antal havørred/laks, som må ilandbringes på lige fod med lystfiskere.

Samlet forvaltning af lyst – og fritidsfiskeri

Det rekreative fiskeri bør forvaltes af én overordnet myndighed gennem overskuelige regelsæt.

Fiskevande, der udpeges som biotop for en eller flere danske fiskearter

Det foreslås, at fiskevande, der udpeges som biotop for en eller flere danske fiskearter, som indgår i det rekreative fiskeri, får bestande, så der kan udøves et bæredygtigt rekreativt fiskeri.

“Put and take fiskeri” begrænses

Såkaldt "put and take fiskeri" og fiskeri på udsætningsfisk begrænses til kunstigt skabte vande eller afspærrede marine områder.

Rettigheder for bredejere og erhvervsfiskere

Det bør sikres i den fremtidige forvaltning, at erhvervsfiskere i ferskvand og bredejerne ikke begrænses i deres rettigheder. Det er vigtigt, at de opstillede visioner og målsætninger ikke begrænser erhvervsfiskere og bredejerne i deres nuværende rettigheder. Ikke mindst bredejerne er vigtige parter når det gælder retten til at fiske og adgangen til fiskevandene. Erhvervsfiskerne er ikke et problem for det rekreative fiskeri i ferskvand, samtidig er erhvervsfiskeriet i ferskvand under afvikling.

Støjende adfærd begrænses

Øget offentlig adgang til, og støjende samt uroskabende aktiviteter i områder, hvor der udføres og foregår rekreativt fiskeri, skal begrænses. Om nødvendigt skal aktiviteterne (f.eks. sejlads, løb, cykling) ske efter aftale med udøverne af fiskeriet.

Fredningstid for brakvandsaborre

Der skal indføres fredningstid for brakvandsaborren i både salt-og ferskvand, som skal gælde i perioden 1. marts til 30.

april, hvor arten gyder. Der er i dag ikke en fredningstid for aborren i brakvand.

Udfasning af erhvervsmæssigt fiskeri efter aborre

Det erhvervsmæssige fiskeri efter aborre bør udfases over en femårig periode.

Forslag til ophjælpning af geddebestandene i brakvand

Der foreslås indført et femårigt forbud mod at hjemtage brakvandsgedder, fanget i farvandet ud for Sydsjælland og Øerne. Forbuddet skal gælde alle former for fiskeri.

- Der skal derfor indføres et midlertidigt omsætningsforbud uden mulighed for dispensation.
- I brakvandsgeddernes vigtigste marine opvækstområder samt trækruter mellem gydepladserne og de marine opvækstområder skal der i perioden 1. februar til 31. maj være forbud mod brug af nedgarn. Den nuværende fredningsperiode i brakvand fastholdes, og der skal informeres om, at det er etisk forkert at lystfiske målrettet efter gedder i den periode.
- Uden for fredningstiden i brakvand er det etisk korrekt at lystfiske målrettet efter gedder – selvfølgelig under forudsætning af, at gedderne genudsættes.

Idéer vedr. fiskepleje

Undgå forringelser af leveforhold

Enhver ny forringelse af leveforhold og biotoper for vore fiskebestande skal undgås og modvirkes.

Udvikling af fond til reetablering af stenrev

Der skal oprettes en fond til betaling af reetablering af stenrev. Midlerne skal komme ved at hæve prisen på fisketegn til 500 kroner.

Afgift på råstofindvinding til finansiering af stenrev

Mange stenrev er fjernet ved stenfiskeri. Ud fra princippet om, at skadevolderen betaler, ville det være rimeligt at finansiere reetablering af stenrevene ved en afgift på råstoffer indvundet på søterritoriet.

Ny viden om fx brakvandsgedder

Der bør gennemføres flere undersøgelser af gedder og aborrer i ferskvand, man kan fx undersøge hvorfor bestanden af brakvandsgedder er meget mindre end i 60'erne. Der bør laves et notat af DTU Aqua i stil med det, som danner baggrund for forvaltningen af laksefiskeriet i de vestjyske vandløb. Notatet skal blandt andet indeholde information om: Korrekt genudsætning, brug af de mest skånsomme kroge og rigs, valg af liner og stænger, som fremmer genudsætning i levedygtig stand, fredningstider og mindstemål.

Bæredygtig forvaltning

Bæredygtig forvaltning kan opnås ved indsamling af data om bestandsstrukturer/størrelser.

Ny strategi for kystudsætning af havørredsmolt

Der ønskes, at kystudsætning af havørredsmolt (evt. sterile, for at forhindre blanding med oprindelige bestande)

genoptages for at styrke havørredfiskeriet ved Fyn, Sjælland og Langeland.

Udsætning af rugekasser

Rugekasser giver skoleklasser mulighed for at følge, hvordan befrugtede ørredæg klækkes. Der bør derfor tillades anvendelse af rugekasser til undervisningsformål.

Udsætning af pighvar

Udsætning af pighvar bør øges. Det vil direkte skabe et bedre fiskeri i områderne. Pighvar er en attraktiv fisk, som man gerne vil rejse efter.

Udsætninger af alle fiskearter skal i vidt omfang undgås og ressourcerne skal anvendes på at forbedre gyde- og opvækstområder for vildfisk

I Storå er der i dag en laksebestand, hvor kun ca. 15 % af de fangede laks stammer fra udsætninger. Udsætning af ca. 40-50.000 halv- og etårs laks årligt i Storå er dermed overflødig/dyrt og de begrænsede økonomiske ressourcer kan anvendes bedre til fiskerikontrol i fjorden, vandløbsrestaurering og bestandsundersøgelser.

Man bør ikke begrænse foreningsindsatsen med stramme regler

Lokale foreninger og sammenslutninger, der udfører vandløbsrestaureringsarbejder, bør ikke begrænses af stramme regelsæt. Procedurene omkring tilladelse til vandløbsrestaurering i foreningsregi bør lempes. Der skal gives parterne lettere forhold, når det drejer sig om etablering af bestandsophjælpnde foranstaltninger, f.eks. etablering af nye gydebanker eller restaurering af eksisterende. Reglerne i vandløbsloven skal følges.

Støtte til projekter, som skaber interesse for fiskeri

Det foreslås, at der fra fisketegnsmidlerne gives mulighed for støtte til lokale fiskeriinteresseskabende aktiviteter.

Fjerne begrænsninger for at udøve rekreativt fiskeri

Alle begrænsninger i mulighederne for at udøve rekreativt fiskeri vurderes for at øge muligheder, tilgængelighed og anvendelse

Ens regler for aldersgrænser og betaling

Der skal skabes lighed mellem det rekreative stang- og redskabsfiskeri med ens aldersgrænser og betaling for fisketegn, med udgangspunkt i reglerne for lystfiskeri, dvs. gratis fritidsfiskeri for pensionister.

Pensionister skal betale fisketegn

Pensionister betaler ikke lystfiskerfisketegn. Pensionister skal ikke længere fritages fra betaling af lystfiskertegn som i den nuværende ordning. Der er demografisk set mange flere ældre fiskere end unge. Denne trend bør ændres, og derfor bør der stadigvæk være friholdelse for unge under 18 år for betaling af fisketegn.

Foreningsbaseret vandløbspleje

En større del af de indbetalte midler til fiskepleje skal anvendes til foreningsbaseret vandløbspleje.

Større økonomisk støtte til lokale foreninger og sammenslutninger

Lokale foreninger og sammenslutninger, der udfører vandløbsrestaureringer med henblik på at skabe grundlag for bæredygtige selvreproducerende bestande, skal positivt tilgodeses økonomisk af fisketegnsmidlerne. Det kan blandt andet

ske ved, at økonomi fra ophørte udsætninger overføres til Foreningspuljen.

Elfiskeri

Erfaringerne viser, at elfiskeriet er metoden til at få kendskab til fiskebestandenes udbredelse. Regelsættet for elfiskeri foretaget i regi af lystfiskerforeninger eller sammenslutninger er meget restriktivt, hvorimod forskellige offentlige aktører uden problemer kan foretage elfiskeri. Såfremt der findes en konkret aftale mellem de lokale parter ved et vandløb, burde der være mulighed for lokalt elfiskeri efter orientering til centrale myndigheder og DTU Aqua. Resultatet vil være et hyppigere analysearbejde til brug for det bestandsophjælpningsarbejde, der udføres af de lokale aktører.

Størst indflydelse til dem, der betaler

De, der betaler fisketegn, bør også have størst indflydelse på forvaltningen af midlerne. En indflydelse, der skal ske gennem etablerede organisationer.

Forslag til at udvikle/gøre interessen for fritidsfiskeri større

Man bør lovliggøre anvendelse af 6 garn lige som med andre redskaber. Man kunne samtidigt hæve prisen på lystfiskertegn til 300 kr. og fritidsfisketegn til 500 kr. årligt. I stedet kunne man indføre andre begrænsninger. Man kan bruge de ekstra penge, der kommer ind ved forhøjelse af fisketegn, til udsætning af fiskeyngel samt reklame for fritids- og lystfiskeri.

Skabe gode betingelser for frivilligt fiskeplejearbejde

Det er meget vigtigt med den store frivillighed, der eksisterer og virker i de danske lyst- og fritidsfiskerforeninger. Fødevarer- og miljøminister bør skabe bedst mulige arbejdsbetingelser for disse.

Idéer vedr. miljø

Genslyngning af udrettede vandløb

Der skal arbejdes for genslyngning af vandløb, hvorved der sikres et bedre fysisk miljø, flere levesteder og en højere vandkvalitet.

Styrk vandkvalitet og gydeområder

Vandkvaliteten bør styrkes fx gennem udlægning af gydebanker og rørskove.

Fjernelse af spærringer for vandrefisk

Spærringer, som hindrer fisk og andre dyrs vandring og reducerer strækninger i vandløb med stort biologisk potentiale, skal fjernes, hvis det er muligt.

Etablering af langt omløbsstryg/sammenbinding af Gudenåen ved Tangeværket

Naturlig gydning i Gudenåen var umulig på grund af manglende mulighed for laksene til at nå gydearealerne opstrøms Tange Sø. Undersøgelser i 1995/96 slog endegyldigt fast, at Tange Sø deler Gudenåen i to dele i forhold til laksens livscyklus. Årsagen til laksens udryddelse i Gudenåen – Tangeværket, var og er fortsat grunden til, at der ikke kan etableres en ny laksebestand. Selv om der efter Tangeværkets etablering i 1921 blev etableret en "moderne" fisketrappe ved Tangeværket, skal der mere til. Gudenåen skal ganske enkelt bindes sammen igen uden adskillelse ved en opstemning og en kunstig sø.

Råstofindvinding

Der bør være strammere regler for råstofindvinding på havet, herunder byggematerialer i kystområder.

Forbud mod klapning

Der skal laves forbud mod klapning (dumpning af fx havnesediment) på gode fiskepladser – især kystnært. Sediment, som bortgraves, må ikke igen dumpes.

Dette skal bringes på land og bruges som bund til nye lagerpladser. Rensningsanlæg skal have bedre udstyr, som kan fjerne kemiske stoffer.

Fisk skal være miljømål i 2. generation af vandplanerne

Miljømålene for de danske vandplaner skal omfatte hensyntagen til fiskebestandene i næste generation af vandplaner.

Flere naturreservater til havs

Der stilles forslag om flere reservater til havs hvor trawl ikke tillades, ligesom nord for Gilleleje, og som kontrolleres via GPS/AIS, for at udvide potentialet i det danske havfiskeri.

Forslag til lukket område for trawl

Der foreslås en række områder, som bør være lukket for trawlfiskeri til gavn og for lyst- og fritidsfiskeriet: Området fra Lolland / Falster til sydspidsen af Langeland og videre over til Kegnæs på Als og nordpå. Området fra den nordlige linje fra Sjællands Odde til Djursland syd for Ebeltoft. I Florida i USA har man indført en 5 km zone langs med kysten, hvor al form for erhvervsfiskeri er forbudt. Det har givet et kolossalt løft af fisk i området. Det har så igen betydet, at lystfiskere fra rigtig mange delstater kommer til området for at fiske. En øget torskebestand vil hjælpe med at holde krabbebestanden nede.

Beskyttelse og reetablering af gydebanker og stenrev

Der bør arbejdes for beskyttelse og reetablering af sårbare stenrev i de indre farvande. Flere rapporter om resultaterne findes på Naturstyrelsens hjemmeside. Det fremgår, at resultater herfra viser bl.a. en signifikant højere forekomst af bunddyr og flerårig vegetation samt en signifikant højere tilstedeværelse af torsk både på den lave og den dybere del af det restaurerede rev.

Bekæmpelse af okker

Kraftige okkerkoncentrationer er giftige for fisk. Okker kan bekæmpes ved at hæve grundvandsstanden.

Uddannelse af lystfiskere i at tænke bæredygtigt

En større forståelse for miljøet generelt blandt lystfiskere vil medvirke til en højere selvjustits.

Etablering af kunstige stenrev langs med kysten

Det foreslås, at der etableres kunstige stenrev parallelt med kystlinjen ved nordvestkysten i Nordjylland for at styrke naturen, det rekreative fiskeri og turismen.

Gyde- og opvækstområder ned til søer

Der er mange inddæmmede områder, som er lavt vand ned til søer, som er blevet inddæmmede. Mange af områderne ved søerne er blevet §3 områder, og derved kan man ikke lave lavvandede gydeområder. Der bør tages hensyn til dette ved en evt. kommende revidering af Naturbeskyttelsesloven.

Anlægge vådområder, så der ikke sker tab af laksefisk

Det årlige tab af laks og havørred er 50-90 % af en årgang ved opstemninger og nyetablerede vådområder. Hvis disse tab undgås, kan bestanden af laksefisk mangedobles, til gavn for samfundsøkonomien.

Restriktioner for havbrug

Om kort tid kommer regeringens havbrugsstrategiplan. Den vil desværre nok give grønt lys for en yderligere udbygning af erhvervet. Det forekommer, at det vil modarbejde regeringens samtidige og udmærkede bestræbelser på at fremme kystturismen, det rekreative fiskeri, god miljøtilstand i kystvandene samt havstrategiplanen. Det er ikke forståeligt, at regeringen, samtidigt med at der investeres som aldrig før i rensning af

spildevand, bundfældning af overfladevand, kloakering i det åbne land og i mindre bysamfund, pålægges landbruget stramme gødskningsregler og begrænsning af ammoniakemissionen, gives tilladelse til en animalsk produktion, hvis affaldsstoffer i form af kvælstof, fosfor, kobber, medicin og organisk stof ledes direkte og urensset ud i det marine miljø. Havbrug skal sættes på land.

Iltsvind

Iltsvind udgør sammen med sæl og skarv en trussel mod fx havørred, og bør derfor bekæmpes, f. eks. ved regulering af kvælstof i landbrugsproduktion.

Regulering af sælbestanden

Prædationen fra sæler udgør et stort problem. Der bør iværksættes projekter, der undersøger muligheden for yderligere regulering af sæler i danske farvande.

Sikre sårbare og socioøkonomiske vigtige fiskestammer mod prædation fra skarv

Det er dokumenteret, at skarven de senere år har ædt en stor del af de udtrækkende lakseungfisk fra Skjern Å. Det samme gør sig gældende for laks og havørred fra flere af de største og vigtigste vandløb i Danmark. Det er desuden sandsynliggjort, at skarvens prædation har medført, at stallingen er hårdt truet i mange åer og stort set udryddet i Storåen – Danmarks femte største åsystem. Nye undersøgelser indikerer også, at skarven vil kunne påvirke søernes bestande af rovfisk i negativ retning. Bestanden bør derfor kraftigt reguleres.

Undersøgelse og fangst af krabber

Krabber er et alvorligt problem i Lillebælt og Isefjorden. Et rusesæt med 3 ruser (6 kalve) har efter 1 døgn ca. 200-300 liter krabber - der er ingen plads til ål. Hvis der kan findes anvendelse for brug af fangede krabber, kunne dette være et projekt alene. Strandkrabbers betydning for økosystemet bør undersøges.

Rev til fiskeyngel ud af skrottede – afpillede bilvrag, IC4 og andet hult skrot med god volumen

Skibsvrag er fantastiske steder for fiskeyngel. I USA bruges udtjent olieboresudstyr til dannelse af kunstige rev. Det virker, men er det miljømæssigt forsvarligt? Naturligvis skal skrottet være rensat for miljøskadelige stoffer. Skrotrev skal lægges så strøm og isdannelse ikke flytter dem rundt. Lige så vel som vi har skov i det åbne land, kan vi have rev – naturområder på det åbne hav.

Undersøgelser af fisketomme områder

Der bør iværksættes projekter, der undersøger hvorfor mange kystområder stort set er tomme for fisk, selvom der ikke drives fiskeri i områderne.

Fredningstid for torsk

Det virker underligt, at der ikke findes en fredningstid for torsk i de indre danske farvande, nu når der findes fredningstider for skrubber i ferskvand (Fredningstider for torsk er dog allerede gældende i visse farvande.). Det virker meget underligt, at når der er så få torsk, og netop denne fisk har stor betydning for lyst- og erhvervsfiskeriet, at der ikke indføres en fredningstid. Det er også i gydeperioden, torsken samler sig i klumper og er nem at fange.

Forbedringer af vandløbsforholdene i Storåen/Nissum Fjord

Der bør opgraves ca. 800 meter ved udløbet fra Storåen ind i Nissum Fjord (kanalen blev tidligere uddybet). I dag er der ca. 25 cm. dybde. Storåen bør bringes delvist tilbage til sit oprindelige løb fra før 1942, enten ved at åen fra Vandkraftsøen føres uden om Vandkraftværket i Holstebro eller nedlæggelse af Vandkraftværket, således at fisk kan komme op i den øvre del af åen, helt til udløbet i Ikast. Det bør undersøges hvilken betydning de senere års ændring af Storåen fra Holstebro til Nissum Fjord med bl.a. udlægning af gydegrus til

laks har for havørred og helt, idet der siges, at især helt ikke bryder sig om grusbelagt bund.

Stop for grødeskæring i vandløb/skånsom vandløbsvedligeholdelse

Der bør arbejdes for et stop for grødeskæring i vandløb/skånsom vandløbsvedligeholdelse. Herved får man større fysisk variation, hvilket øger antallet af ørreder, da der sikres en større overlevelse.

Miljøvenlig vedligeholdelse i yngelvandløb

Der gøres et stort arbejde i disse år for at fremme fiskenes naturlige formering i ferskvand. Der udlægges masser af gydegrus, og det giver resultater. Men det kræver, at der ikke vedligeholdes hårdhændet i disse små vandløb. Hvis bredbevoksning og vandplanter fjernes, ligger vandløbene åbne for prædation på yngelen fra hejre, skarv, mink osv. Man har forståelse for, at der er brug for at skaffe gode afløbsforhold nogle steder, men det er ikke i yngelvandløbene (vandløbsspidserne), at faren for oversvømmelser eksisterer. Tværtimod vil det være en fordel at forsinke vandet heroppe, så det ikke bare suser nedstrøms. Der er behov for at nuancere vandløbsvedligeholdelsen bort fra den automatik, at grøden bare skal væk så effektivt som muligt overalt. Det var beklageligt, at vandløbsvedligeholdelsen blev fjernet fra vandrådenes agenda. Der forestår så et særdeles væsentligt arbejde, når vandløbsregulativer skal fornys. Det vil være meget befordrende for resultatet, at der centralt udmeldes, at landbrugets vandafledning ikke er det eneste hensyn, der skal tages.

Sprøjtemidler

Landbrugets brug af sprøjtemidler skal begrænses, da disse kan blive udvasket til vandløb og forårsage skade på organismer i vandmiljøet.

Fokus for vandrådernes arbejde

Vandrådene kan bidrage til bedre miljø i vandløbene for fisk ved at differentiere indsatsen vedrørende grødeskæring, så ændret vandløbsvedligeholdelse (selektiv grødeskæring) anvendes ved vandløb med kraftigere fald, mens flade vandløb beskæres for at undgå oversvømmede marker.

Rensning af beskidt overfladevand

For at sikre et rent vandmiljø skal der foretages indsatser for at rense/opsamle beskidt vejvand.

Fastlæggelse af mindste rørføringsdimensioner

Der bør fastlægges mindste rørføringsdimensioner for offentlige såvel som private vejunderføringer. Alt for mange underføringer er stopklods for vandrefisken.

Idéer vedr. dyreetik

Følgende idéer er fra Det Dyreetiske Råds udtalelse om lystfiskeri.

Put & Take-fiskeri

Det Dyreetiske Råd finder det etisk problematisk at opdrætte og udsætte fisk alene med det formål at tilgodese en hobby, når fiskene skal gennemgå en ekstra belastning i form af transport, udsætning og indfangning, inden de dør. Rådet mener endvidere, at opholdet i de nye omgivelser kan give anledning til visse velfærds-mæssige overvejelser. Et flertal af Rådets medlemmer anbefaler derfor, at Put & Take fiskeri ud fra en etisk synsvinkel ikke længere bør være tilladt.

Catch & Release-fiskeri

Det Dyreetiske Råd finder generelt, at Catch & Release, hvor fangst og genfangst indgår som det bærende element, er uacceptabelt. Rådet mener, at der skal være en fornuftig grund til at fiske. Det at fange en fisk og dermed påføre fisken en ulempe, blot for at sætte den ud igen, er efter Rådets opfattelse ikke en fornuftig grund. Rådet anbefaler derfor et forbud mod Catch & Release, hvor dette alene er det bærende element i lystfiskeriet.

Bulefiskeri

Det Dyreetiske Råd ser et væsentligt problem i relation til fejkrogede fisk, da fisken kan blive påført skader i vitale dele af kroppen, og dens overlevelseschancer derfor reduceres, hvor den undslipper eller

genudsættes. Rådet finder, at fejkrogning af omkring halvdelen af fiskene er uacceptabelt højt og skal reduceres betydeligt, hvis det fremover skal være tilladt at udøve bulefiskeri.

Brug af levende agn

Det Dyreetiske Råd mener ikke, at det er acceptabelt at anvende levende fisk som agn. Fisken udsættes herved for en unødvendig stresspåvirkning og formodentlig også for en smertepåvirkning. Der Dyreetiske Råd anbefaler derfor, at det gældende forbud mod brug af levende hvirveldyr som agn også skal omfatte fisk.

Kroge med modhager

Det Dyreetiske Råd finder, at lystfiskere er forpligtede til at anvende grej og metoder i det omfang, der allerede kan peges på, at disse er mere skånsomme. Rådet mener i forlængelse heraf, at det generelt ikke bør være tilladt at anvende kroge med modhager, idet kroge uden modhager som udgangspunkt er mindre skadevoldende.

Kendskab til regler

Et flertal af Rådets medlemmer anbefaler endvidere, at udbredelse af kendskabet til den eksisterende viden og anbefalinger omkring lystfiskeri skal ske ad frivillighedens vej frem for via et fiskekørekort eller lignende. Erhvervelsen af fiskekort og fiskekort skal i højere grad ledsages af informationer om regler og anbefalinger vedrørende lystfiskeri.

Idéer vedr. kontrol

Fiskerikontrollen omkring det rekreative fiskeri må ikke forringes

Der ønskes en stærk og effektiv fiskerikontrol på området omkring det ulovlige garnfiskeri, således at de sårbare bestande af særligt værdifulde lystfiskearter som laks, havørred, gedde og aborre beskyttes bedre. Værdien af det rekreative fiskeri øges i disse år, mens det modsatte er tilfældet for det erhvervsrelaterede. Da kontrollens fokus primært er på erhvervet, er der bekymring for, at det reducerede behov for kontrol vil smitte af på den rekreative kontrol.

De frivillige opsynsmænd bør få udvidet deres beføjelser til også at omfatte kontrol på offentlige steder som fx havnemoler og langs kysterne

I henhold til Fiskeriloven kan udpegede, frivillige opsynsmænd i foreningerne i dag kontrollere, om fiskere, der færdes på foreningens eget fiskevand, har betalt det statslige fisketegn. En vis procentdel af lystfiskerene løser ikke fisketegnet og fisker dermed ulovligt. Man ønsker at gøre det muligt for de frivillige opsynsmænd i foreningerne at hjælpe fiskerikontrollen med at kontrollere det statslige fisketegn andre steder end på de private fiskevande i ferskvand.

Strengere straffe overfor gentagne og bevidste lovbrud i relation til garn- og rusefiskeriet

Meget tyder på, at bødestørelsens nuværende niveau ikke har den ønskede præventive effekt overfor dem, der bevidst og målrettet bedriver ulovligt fiskeri og omsætter deres fangster sort. Dette fiskeri er på alle måder skadeligt – både for bestandene og fiskerierhvervet. Man kan forestille sig, at de grove lovbrud, som eksempelvis fiskeri uden afmærkning (flag) og uden fiskerimærke samt og gentagne

lovbrud, skal medføre en strengere straf og evt. indeholde konfiskationsmulighed af det udstyr – som fx båd – der anvendes.

Strafferamme for ulovligt fiskeri

Sidestilling af strafferammen for krybskytteri og ulovligt fiskeri. Der kan ikke være forskel på at skyde ulovligt og fange fisk ulovligt.

Kontrolindsats mod ulovlige garn

Der foreslås en omfattende kontrolindsats mod ulovlige garn og det sorte salg af fisk, der er forbundet med dette.

Indsats mod tyvfiskeri

Der er ønske om, at der kan laves lovgivning på linje med hvad man har i de øvrige Nordiske lande, hvor tyvfiskeri straffes med store bøder og hvor også fiskegrej både/biler o.l. der benyttes hertil kan konfiskeres. Nuværende bødestørrelser er helt ude af trit med problemets omfang og har ingen afskrækkende effekt, hvorfor foreningerne er ved at miste modet og ikke kan dæmme op for problemet. F.eks. bøder på størrelse med dem, der gives, hvis man fisker på kysten uden statsfisketegnet kr. 2.500 ville hjælpe meget på problemet og vil måske også få politiet til at rejse tiltale for tyvfiskeri. Det ville også hjælpe på det ulovlige garnfiskeri i å-mundinger og på kysten, såfremt bødestørrelser her blev så det kunne mærkes, idet mange af de udtrækkende ørreder fanges i disse ulovlige garn.

Flere penge og værktøjer til kontrol

Fiskerikontrollen gives flere ressourcer og nye værktøjer til at afsløre ulovlig fangst. I dag smides ulovligt fangede ørreder overbord når fiskerikontrollen nærmer sig eller ørreder landes udenfor havneområder.

Idéer vedr. samfundsøkonomi

Øge den Lystfiskerrelaterede omsætning fra turisme i "Vandkantsdanmark"

Lystfiskeriet på kysten og i fjordområder rummer et stort potentiale, som dokumenteret af Havørred Fyn. Et nyt projekt som Fishing Zealand arbejder også med at skabe en meromsætning og øget aktivitet i kommunerne på Sjælland. Men for at nå i mål, skal fiskeriet gøres bedre. Man bør tilgodese populære lystfiskerbestande som brakvandsgedde og -aborre samt havørred og laks.

Analyse af fritidsfiskeriets betydning for samfundsøkonomien

Der bør foretages en analyse af fritidsfiskeriets betydning for samfundsøkonomien, hvilket ikke tidligere er sket.

Ophæve omsætningsforbud

Der er mange gode idéer til at få en bedre samfundsøkonomi, ved lidt ændringer i love og regelsæt for det rekreative fiskeri. Fritidsfiskere møder dagligt i ferietiden turister, som vil købe en fisk, når de ser fiskerne komme ind fra havet, men man må ikke sælge sin fangst på grund af det omsætningsforbud, som blev indført i 1998. Det er heller ikke muligt at anvise turisten til en erhvervsfisker, da der ikke er ret mange, som fisker med garn og ruser mere og slet ikke i sommerperioden. Det foreslås at ophæve dette forbud for at betjene turisterne ordentlig, så kommer de igen. Det vil kræve, at alle står sammen om at der kun må fiskes med det lovlige antal garn og ruser, som er gældende i dag.

Crowdfunding til udvikling af lyst-og fritidsfiskeriet

På verdensplan er der årligt mere end 1 million succesfulde crowdfunding-

kampagner¹, og der kommer løbende nye internetplatforme og crowdfunding-modeller til. Aktuelt hastig vækst i den rejste kapital samt fokus på nichesites, community-dannelse og flere belønningsformer/afkast. I Danmark er udbredelsen dog pt. begrænset. Lystfiskerturisme skaber samfundsværdi, men hvis der skal tiltrækkes flere turister, kan der lokalt være behov for at øge kvaliteten i fiskeriet – både med hensyn til udenomsfaciliteter og fiskepleje. Her kan konkrete projekter med forankring i lokale sportsfiskerforeninger måske opnå finansiering via crowdfunding. Man kunne fx benytte sig af www.boomerang.dk, sandsynligvis www.facebook.com i fremtiden eller inkorporere allerede udviklet crowdfunding-software på organisationernes egne hjemmesider. Således kan der potentielt skabes en større synlighed omkring de enkelte projekter, hvilket øger chancen for realisering i kraft af et yderligere frivilligt engagement – også blandt grupper som ikke normalt bidrager aktivt til "foreningsdanmark".

Udvikling af partnerskaber

Partnerskaber kan stå for udvikling og salg af lyst fiskeaktiviteter og tilbud om lystfiskerferie.

¹ Crowdfunding hentyder til enhver form for kapitalrejsning, hvor både funding-behov og funding-formål bliver kommunikeret bredt ud via en åben forespørgsel i et forum, hvor forespørgslen kan blive evalueret af en stor heterogen gruppe af individer. Grundlæggende findes der fire forskellige typer af crowdfunding:

- Belønningsbaseret - hvor man får en ydelse eller vare til gengæld for støtten.
- Donationsbaseret - hvor man donerer et beløb, fordi man synes sagen er værd at støtte.
- Medejerbaseret - hvor man investerer i en virksomhed og modtager fx aktier eller royalties.
- Lånebaseret - hvor man udlåner et beløb som betales tilbage med renter.

Opret en tænketank/task-force som sikrer hurtig nyttiggørelse af erfaringer fra vellykkede fiskedestinationer (samarbejde mellem foreninger, myndigheder, eksperter)

Det er vanskeligt at pege på aktører i lystfiskeriet eller udbydere af fiskevande, der har et klart incitament til at udvikle lystfiskerturisme i Danmark. Man kan derfor ikke forvente at aktører eller "markedet i sig selv" vil skabe et udbud. Der afsættes midler til en "national rekreativ tænketank" som kan oprette et "rejsehold"/task-force som helst konkret identificerer potentielle fiskedestinationer, gennemfører orienteringsmøder i de berørte områder og støtter de lokale aktører i den første afklaring. Det vil være afgørende, at initiativet gennemføres sammen med Danmarks Sportsfiskerforbund og at der indgår personer med hands-on erfaring fra Havørred Fyn og andre kvalificerede ildsjæle. Initiativet kunne føre til ansøgninger om strukturfondsprojekter til udvikling af fiskedestinationer.

Få kommuner og regioner til at forstå betydningen af lystfiskeri for udkantsdanmark

Ved større opbakning fra kommuner og regioner og konstruktivt samarbejde mellem interessenter kan man udvikle lyst- og fritidsfiskeriet. Der bør udarbejdes regionale og lokale handlingsplaner for udviklingen og det foreslås, at kommuner, regioner og stat tilføjer økonomiske midler i opstartsfasen.

Hjemmesider for fisketurister

Udvikling af overskuelige hjemmesider for turister med samling af information om regler, overnatning, fiskekort mv.

Gør adgangen til rekreativt fiskeri nemt for turister

Der er masser af oplysninger at finde på nettet. Sportsfiskerforbundets hjemmeside er en bred mulighed, og på www.fiskekort.dk kan man købe dag-, uge- og årskort til rigtig mange steder –

desværre kun på dansk. Hvis det skal være turistvenligt, skal der laves en central, flersproget hjemmeside og meget gerne apps på flere sprog. Det ville være et fortræffeligt udgangspunkt for at markedsføre det danske fiskeri i udlandet. Der skulle være mulighed for at købe fisketegn og fiskekort, at gøre sig bekendt med regler (metoder, fredningstider, fredningszoner, mindstemål/maksimummål), uformelle normer/etik, overnatningsmuligheder, grej, tilberedning etc. Det må være nemt at sælge annoncer hertil, så finansieringen kunne lettes.

Lillebælt som fiskedestination

En gruppe er i gang med at arbejde hen mod at Lillebælt skal være et lystfisker-paradis, som kan få mange turister til lokalområdet, samt at man lokalt også vil få et bedre fiskeri. Der er indledt et samarbejde mellem Middelfart, Kolding og Fredericia kommune i gruppen Destination Lillebælt, som har udgivet et hæfte med mange gode fisketip til lokal området: <http://www.fritidsmagasinet.dk/boganmeldelser/1229-lillebaelt-fishing>

Lav et pilotprojekt i naturpark Lillebælt, hvor der indføres restriktioner på erhvervsfiskeri med bundskrabende fiskeredskaber

Det foreslås at indføre begrænsning i antal af fiskeredskaber som den enkelte fisker må anvende. Lav udvidede garnfri zoner (fra 100m til 300m fra land). Åluser bør forbydes. Sten / skrot rev skabes, hvor det ikke kan genere øvrige brugere af området. Pilotprojektet bør løbe i 5 – 10 år, så der kommer et erfaringsmateriale. Havdambrug udfases.

Tiltrække flere nordmænd

Inden for lystfiskerturisme er der ofte fokus på de tyske turister, men hvorfor ikke også rette fokus mod nordmændene. De har pengene, og i modsætning til tyskerne, som ofte medbringer mange ting hjemmefra, så køber nordmændene alt, når de er her, da Danmark er billigere end Norge. Familien i

Norge er også vant til at fiske, så for dem kan det være attraktivt, at der er gode fiskemuligheder, da det kan samle hele familien. I forhold til Norge har Danmark også den fordel, at vi ligger sydligere, så nordmændene er måske mere tilbøjelige til at besøge Danmark for at tage hul på sæsonen et par måneder tidligere, end det er muligt derhjemme.

Kæde lystfiskerturisme sammen med traditioner og specialiteter

I Skotland, hvor der fiskes laks stort set hele året, er det ikke kun fiskeriet, som lystfiskeren kommer for. Personer, der tager til Skotland efter det tidligere fiskeri i marts og april kommer ikke mindst for hyggen og Whiskyens skyld. Pga. årstiden slutter fiskeriet tidligt - kl. 16-17 – så der er tid til god mad og hygge ved pejsen med en whisky i hånden. Så det er ikke kun fiskeriet, men også dansk hygge og måske specialøl, der skal brandes overfor nogle af lystfiskerturisterne.

50/50% finansiering af lokale tiltag på miljøområdet

Tidligere har det været muligt at søge tilskud til miljøprojekter, hvor man lokalt havde rejst halvdelen af de nødvendige midler. Modellen bør genindføres.

Fiskefestival

Hvorfor ikke lave en hornfiskefestival, eller sildefestival mv. Find en fiskeart, der pludselig er der i stort antal, og som er nem at fange for hele familien. Inviterer nogle kendte kokke, som hjælper folk med at tilberede de fangede fisk. Derefter fælles spising evt. med lidt musik. Udlov nogle præmier, med den største præmie (5-10.000 kr.) til den største fisk fanget af mor. Dette kunne evt. kombineres med fiskens dag.

Plan for udvikling af lystfiskerturisme

Lad fremtidens rekreative fiskeri udvikle sig på et bæredygtigt grundlag. Forsøg at nedlægge et livscyklusperspektiv over områdets forvaltning, hvor bl.a. også de

kommende generationers interesser varetages frem for snævre nuværende interesser. Indlæg en overordnet målsætning om at det rekreative fiskeri skal være for alle (undgå islandske tilstande). Undgå den normale kompromismodel, når der skal træffes beslutninger ang. det rekreative fiskeris fremtid, det tjener alle bedst i det lange løb. Uanset den valgte løsning, vil der med de mange modsatrettede interesseområder altid være tilhængere/modstandere af enhver løsning, der laves. Lav en proces og en plan der lægger sig op af en normal forretningsorienteret strategiproces. Udpeg særlige områder/habitater, der prioriterer bestemte bestande/indsatsområder. Skab en mere helhedsorienteret sammenhæng i forhold til f.eks. et vandløbssystem – organisatorisk, lovgivningsmæssigt og mht. indsatserne vedr. det pågældende system. Styrk indsatsen mod ulovligt fiskeri. Opret en ministeriel indsatsstyrke der skal tilrettelægge indsatsen for at udvikle det turistmæssige perspektiv vedr. det rekreative fiskeri udenom Visitdenmark/Fishingdenmark. Etablér forsøgsområder, der udstyres med en særlig lovgivning med henblik på at implementere en dansk model for udvikling og forvaltning af det rekreative fiskeri. Skab forhåndsbetingelserne for at det overhovedet er muligt at oparbejde et rekreativt fiskeri, der kunne udvikle sig til Europæisk topklasse. Begynd at få idéen om Danmark som Europæisk fiskevand i topklasse markedsført allerede nu. Forsøg at skabe links til operatører på det danske turistmarked med henblik på at få markedsført det rekreative fiskeri overfor disse. Lav Gudenåsystemet til en forsøgsmodel, der skal afprøve mulighederne for at skabe et bæredygtigt rekreativt fiskeri i Europæisk topklasse.

Lokale aktionsgrupper (LAG'er)

Der skal arbejdes for en højere grad af involvering og fokusering på lyst- og fritidsfiskeri hos de Lokale Aktionsgrupper (LAG'er).

Inddrage lokale foreninger ved turistmæssige tiltag

For at undgå konflikter skal lokale foreninger eller sammenslutninger inddrages i turistmæssige tiltag, for at de kan bidrage med deres viden og for at undgå konflikter.

Samfundsøkonomisk potentiale i optimering og videreudvikling af det rekreative fiskeri

Der er stort samfundsøkonomisk potentiale i at optimere og videreudvikle det rekreative fiskeri. Der mangler en egentlig analyse af hvordan "efterspørgselssiden" (lystfiskerne) og "udbudssiden" (ressourcens størrelse, udnyttelse og forvaltning, herunder effekten af

habitatrestaurering) spiller sammen. Projektet skal tilvejebringe denne viden. Der udvælges tre til fire centrale referenceområder (fx Vestjylland, Fyn, Øresund og Bornholm), hvor der gennemføres særskilte analyser.

Nye samfundsøkonomiske undersøgelser

Der bør iværksættes en samfundsøkonomisk undersøgelse af geddefiskeriet omkring Sydsjælland, Møn og Lolland/Falster og en samfundsøkonomisk undersøgelse af laksefiskeriet i ved Bornholm/Østersøen.

Idéer vedr. livskvalitet

Tænke lystfiskeri ind i socialt arbejde

Mulighed for deltagelse i lyst- og fritidsfiskeri kan give stor samfundsmæssig værdi ved at blive indtænkt i socialt arbejde.

Fiskeri som sundhedsfremmende faktor

Undersøgelser² viser, at lyst- og fritidsfiskeri giver bedre sundhed og trivsel. Dette aspekt af fiskeriet bør der være mere fokus på. Man kan foretage yderligere undersøgelser, for evt. at dokumentere at fiskeri, i lighed med motion, også er gavnligt i forhold til folkesundhed, i forhold til en reduktion af antal sygedage, i forhold til stress og i sidste ende på den danske nationaløkonomi.

Flere kvindelige lystfiskere

Der bør arbejdes for at få flere kvinder som medlemmer i lystfiskerforeninger og få kvinder til at forsøge sig med andre typer fiskeri end "put and take".

Bevaring af kystkulturen

Fritidsfiskeri er vigtigt for at bevare kultur og livskvalitet i hele Danmark. Der skal fortsat være plads til de personer, der sætter garn og ruser ud. Det er vigtigt, at alle bliver hørt i udviklingen af fritidsfiskeriet. Det vil være med til at bevare kystkulturen.

Bedre adgang til lyst- og fritidsfiskeri generelt

Tilgængelighed/sætningssteder for småbåde/joller skal forbedres. Lystfiskerplatforme bør også være

indrettet, så de kan bruges af handicappede.

Lystfiskeri og heldagsskolen

På informationssiden er den nye folkeskolereform en oplagt mulighed for at profilere lystfiskeri. Med folkeskolereformen åbnes for, at børnene skal være flere timer i skole. Mange unge er fremmedgjorte fra fisk og dets herkomst. Fiskeri (Natur/Teknik) og efterfølgende tilberedning af fisken (Madkundskab) skal være et tilbud til alle skoleelever, da de herigennem kan opnå maddannelse og madhåndværk. Mange lokale foreninger kan her bistå, idet mange medlemmer er på vej eller er på pension. Uden tvivl vil mange ældre medborgere gerne give en hånd med her. Naturvejledere skal gøres opmærksomme på lystfiskeriet og dets muligheder for rekreativt udbytte. Naturvejledernes gode, opbyggede netværk kan her hjælpe til at udbrede lystfiskeriet.

Integrere rekreativt fiskeri i naturfag

Kendskabet til de mange forskellige elementer i det rekreative fiskeri bør indgå i naturfagene i folke- og efterskoler.

Udlejning af fiskevande må ikke koste for meget

Den største trussel mod det rekreative lystfiskeri er risikoen for, at lodsejere ser en fortjeneste i at udleje deres fiskevand eksklusivt – dvs. dyrt - til et begrænset antal lystfiskere. I de norske lakseelver er dette situationen i dag. Det bør sikres gennem lovgivning, at fiskeriet er en rekreativ rettighed for den brede befolkning inklusiv turister, der kan købe fiskekort på lige fod.

Fang din egen mad

Man bør øge fokus på frisk fisk som et sundt og velsmagende måltid mad. Lyst- og fritidsfiskere kan netop fange deres egen mad.

² * Fishing for Answers: The Final Report of the Social and Community Benefits of Angling Project. 2012
http://www.resources.anglingresearch.org.uk/sites/resources.anglingresearch.org.uk/files/Substance_AnglingReport_IntroExecSum.pdf

Fremtidens unge lystfiskere

Fremtidens unge lystfiskere bør kunne findes i fritids- og ungdomsklubberne i hele landet. For ganske små midler ville man kunne oprette små grupper, der selv byggede deres eget fiskeudstyr (fiskestang blink m.m.). Der kunne lånes film om at fiske, der kunne laves fisketure med eget fremstillet udstyr m.m. Hvis ikke der er medarbejdere i klubben, der har nok viden om fiskeri, vil der være mange lystfiskere i de lokale fiskeforeninger, som gerne vil hjælpe med denne viden. Dette forslag for at sænke den alt for høje gennemsnitsalder på lystfiskere i Danmark, og samtidig være med til at de unge får lært brugen af vores danske natur.

Fisker for en dag

Ideen er at nogle interesserede fiskere fra de forskellige foreninger samt lærere og forældre giver børn fiskeoplevelser. Det skal være personer, som kan gå ind i undervisningen for at få flere unge (10-14 år) (skoler) til at interessere sig for fiskeri. Materialer, der skal bruges, er: ruser, redningsveste og garn, som er sat dagen før og som bliver røgtet inden eller samtidig med opstart, samt store kar til at vise fangst, borde og bænke for deltagere, hjælpemidler i øvrigt, fangstnet og redskaber, samt trailer for at transportere alt gods rundt. Hvor arrangementer som disse er blevet afholdt, har det været en

god oplevelse og input. Hvis man mener noget med, at unge skal aktiveres i fiskeri, skal i hvert tilfælde kystnære kommuner gøre mere.

Overlevering af et håndværk

Man kan betragte lyst- og fritidsfiskeri som dels et håndværk og dels besiddelse af vigtig viden om fisk og natur, benyttelse og beskyttelse, som vi har pligt til at videregive til næste generation.

Interesseskabende aktiviteter

Der skal i den fremtidige forvaltning gives øgede muligheder for at lave interesseskabende aktiviteter for børn og unge på alle områder, der har med selve fiskeriet og bestandenes opvækst at gøre.

Godt bynært fiskeri = mange børn som fisker

Fiskevandene ligger ofte langt fra, hvor vi bor. I fremtiden, hvor flere og flere flytter ind til de store byer, øges afstanden kun. Det, som politikere kan gøre for børn (og andre), er at sikre dem adgang til fiskeri især i eller nær de store byer. Det kan gøres på mange måder, for eksempel ved at give fri adgang til fiskeri i alle kommunale og statslige søer og vandløb, skabe søer i forbindelse med råstofudnyttelse, grave søer ved nye boligområder og skabe fiskerimuligheder i havnene.

Idéer fra Friluftslivets idékatalog

Følgende idéer er fra "Friluftslivets idékatalog"³.

Smartphone giver fisketips

Lystfiskeri kan foregå stort set året rundt. Det er derfor en aktivitet, der kan tiltrække turister også uden for højsæsonen. Der er fx. udviklet en funktionel app, der beskriver de bedste lystfiskesteder ved Møns Klint. App'en indeholder fisketips fra lokalkendte fiskeguider – viden, som turister ellers ville have svært ved at få. Denne app kunne med fordel udvikles til at dække hele Danmark. Det smarte ved en app er, at den kan virke uden dataforbindelse, så turisterne ikke behøver at betale for dyr data-roaming.

Nørdede entusiaster kan undervise i skoler

Nørd, entusiast eller ildsjæl. Der findes mange ord for en person, der brænder for det, han laver. Folk som fritidsfiskere, landmænd og ornitologer kan være en ressource, hvis deres kompetencer understøttes og sættes i spil over for skoleklasser. Der findes allerede en del undervisningsmaterialer inden for de forskellige områder på for eksempel www.skoveniskolen.dk, men der mangler et bindeled. Det kunne eksempelvis være en lokal naturvejleder, som kan bringe lærere og kompetencepersoner sammen. Denne person skal ruste lærerne til at komme ud af klasseværelset, men også bistå entusiasten i at lave kompetente undervisningsforløb.

Sæt en fisker bag katederet

På nogle skoler er friluftslivsorganisationer med i undervisningen, hvor de for eksempel

³ Friluftslivets idékatalog - 125 forslag fra 9 netværk. Miljøministeriet, Naturstyrelsen. Marts 2014.

lader sports- og garnfiskere fortælle om lokale fiskemuligheder samtidig med, at biologiundervisningen perspektiveres i praktiske forløb, hvor der både fiskes, dissekteres og tilberedes fisk til et fælles måltid. Med den nye skolereform, der træder i kraft i august 2014, gives organisationerne yderligere muligheder for at spille en rolle i skolens hverdag - dels ved at tilbyde det, de kan i forvejen, men også ved at udvikle nye tiltag, som styrker fagligheden i skolerne, og dermed hjælper skolerne med at nå deres mål.

Forkæl lystfiskere med nye faciliteter

Danmark har over 7.000 kilometer kystlinje og i international målestok har vi et attraktivt havørredfiskeri. Fynske kommuner har igennem projektet "Havørred Fyn" i mange år gennemført vandpleje og yngeludsætning med henblik på at kunne udvikle en lønsom lystfiskerturisme. Der kan med fordel udvikles 25-50 udvalgte lystfiskerområder ved de danske kyster, hvor der kan etableres særligt gode faciliteter for lystfiskeri, og hvor kystnært fiskeri med garn og ruser ikke er tilladt. Lystfiskerperler som disse vil give mulighed for udvikling af attraktive ferietilbud i samarbejde med turismeerhvervet og i samspil med effektiv markedsføring og bookingfaciliteter.

Et sundt vandmiljø får turister på krogen

Kommunerne skal de næste 10-15 år investere store beløb i bedre vandløb og mere liv i de kystnære områder. Især sportsfiskerne, men også skoler, naturvejledere og andre NGO'er, har det seneste årti arbejdet med at restaurere især vandløbene. Ideen bør udbredes, så flere kan deltage i arbejdet. Der findes allerede masser af viden og mange ressourcepersoner blandt de frivillige, som vil kunne bidrage til at gøre

indsatsen landsdækkende. Når frivillige bidrager med arbejdskraft, kan man nå flere opgaver for det samme beløb. Arbejdet vil øge værdien af naturen, der vil generere større indtægter gennem blandt andet lystfiskerturisme.

Lystfiskere skal på ferie i Danmark

Lystfiskeri er et andet område, som turismeerhvervet ikke rigtigt har fået øjnene op for. Og der er i dag meget få turismevirksomheder, der har faciliteter målrettet lystfiskere. I lande som Sverige, Norge, Skotland og Canada er der hundredvis af tilbud, rejser og naturoplevelser, som målrettes lystfiskere.

Pakketilbud skal booste salg af friluftsfrier

Der kan realiseres yderligere vækst- og jobpotentiale gennem en målrettet samling af tilbud på eksempelvis cykelferier, natursafaris, kanoture og lystfiskerophold. Pakketilbud kan fremme en bedre kobling mellem tilbud inden for friluftsliv og tilbud om serviceydelser inden for transport, overnatning og bespisning. Denne indsats kan gøres til en prioriteret faciliteringsopgave for lokale turistchefer og turistorganisationer. Indsatsen kan tilrettelægges som et udviklingsprogram, hvor første skridt er programdesign med fastlæggelse af mål og elementer i programmet. Dette udviklingsprogram bør understøttes af etablering af en fælles digital platform.

Friluftsevents skal strømme til Danmark

Udvikling af større internationale begivenheder og events på friluftsområdet er et indlysende indsatsområde, hvor der kan skabes vækst. Spændende events udgør i stigende grad et selvstændigt rejsemotiv for mange turister, men events er også en god mulighed for friluftstaktørerne til at præsentere deres interesser og aktiviteter for en bredere del af befolkningen. Et eksempel på en friluftsevent kunne være "Havørredfestival i

Danmark," hvor turistorganisationer og lystfiskerforeninger i samme uge indbyder til lystfiskerarrangementer med guider, overnatning og spiseoplevelser. Det bør være en målsætning, at Danmark har en friluftskalender, der året rundt er spækket med aktiviteter og events til turister og borgere.

Klik ind på lystfiskerturisternes digitale bibel

Mange gode sportsfiskerlokalteter er stærkt underudviklede, men har et stort uudnyttet potentiale for at skabe vækst. De eksisterende tilbud skal løftes med en tilgængelig og større kombination af tilbud om turforslag, overnatning og tilkøb af ekstra service. Der bør udvikles en national, gratis portal med henblik på salg af naturoplevelser med fokus på sportsfiskeri, hvor man via samme sted kan købe blandt andet sin rejse, sit ophold og sine guider. Der etableres én port for både køber og sælger med dynamisk indhold til eksponering af de stedbundne ressourcer såsom fisk, natur og aktører.

Fang aftensmaden i havnen

Lystfiskeri skal gøres til et lettilgængeligt tilbud til borgerne i byen. Det handler både om etableringen af flere platforme tæt på vandet og i højere grad om viden, inspiration og udstyr. Mulighederne for almindeligt lystfiskeri skal forbedres, men samtidigt skal der også skabes rammer for nye fiskerityper som eksempelvis undervandsjagt. Det vil inspirere blandt andre turister og familier med børn til at begynde at fiske, lære om de forskellige fisk og naturen, og der ville komme mere fisk på menuen. Dette vil også støtte op om en lokal udnyttelse af råvarer.

Kommunernes havne- og søpromenader bør undersøges for, hvordan man bedst kan støtte lystfiskeri i byerne.

Organisationer giver socialt udsatte starthjælp

Mange frivillige organisationer som spejderne, sportsfiskerne og Dansk

Vandrelaug er særligt aktive forbrugere af naturen. Hvis organisationer som disse indgår i partnerskaber med de sociale myndigheder, kan socialt udsatte borgere få mulighed for at blive en del af disse friluftsfællesskaber, skabe nye kontakter og få mere indhold i livet. Nogle af disse borgere får forhåbentligt så meget smag for friluftslivet, at de med tiden måske også bliver værdifulde hjælpere i naturplejeprojekter.

Fra færgeleje til lystfiskerparadis

Gamle færgelejer som eksempelvis Slipshavn i Nyborg kan laves til et kæmpe Put & Take-fiskevand for lystfiskere og naturelskere fra både ind- og udland. Ved Slipshavn kan havneindsejlingen, som er cirka 200 meter bred, lukkes af med et kraftigt, fintmasket metalnet, og på den måde opstår der en sø på næsten 32 hektar.

Andre idéer

Bevarelse og styrkelse af små havnemiljøer til gavn for lyst- og fritidsfiskeriet

De små havnemiljøer med erhvervsfiskeri skal bevares og styrkes til gavn for lyst- og fritidsfiskeriet – fx gennem strukturfondsmidler. Fritidsfiskere, erhvervsfiskere og lystfiskere i havnene giver liv til glæde for lokalområdet.

Bruge landbrugskonsulenter

Inddrag landbrugets konsulenter i arbejdet med at udbrede viden hos bredejere om, at gydegrus ikke medfører oversvømmede landbrugsarealer.

Bedre information om lyst- og fritidsfiskeri

Kendskab til fisketegnet og reglerne for lyst- og fritidsfiskeri skal udbredes. Der kan fx udvikles nye informationsfoldere eller nem informationssøgning om regler på internettet. Det kan fx være bedre skiltning af fredningsbælter og mindstemål – herunder i ferieområder, hvor der skiltes med de danske regler og informeres om fisketegn på forskellige sprog.

Udvikling af computerspil for unge med regler

En måde at få gjort unge mennesker interesseret i fiskeri er at lave et computerspil, hvor alle reglerne er lagt ind. Der er mange regler, som godt kan tage modet fra de unge, som ikke før har fisket, eller har lært det af nogle ældre mennesker.

Bedre adgangsregler

Offentligheden skal sikres adgang til havnearealer i bynære områder og adgang til alle kystområder. Mange markveje og tilkørsler til kyster pløjes op eller skiltes med adgang forbudt.

Værktøjskasse for god dialog

Der skal laves en slags "værktøjskasse" for udvikling af god dialog om udvikling af løsninger til gavn for lyst og fritidsfiskeri.

Mere opmærksomhed om lyst- og fritidsfiskeri

Kendskabet til lyst- og fritidsfiskeri, og betydningen heraf for samfundet, skal øges generelt.

Beståelse af en lille multiple choice opgave ved køb af fisketegn

Det foreslås, at der gennemføres en lille test i form af spørgsmål inden fisketegnet erhverves. Både regler om dyreetik, fredningsbælter og mindstemål kunne være oplagte emner i denne lille "Lystfiskeritest". På denne måde øger man vidensniveauet blandt lystfiskere.

Helhedssyn

Forsøg at nedlægge et livscyklusperspektiv over lyst- og fritidsfiskeriets forvaltning, hvor bl.a. også de kommende generationers interesser varetages frem for snævre nuværende interesser.

**Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri**

Slotsholmsgade 12
1216 København K
Tel +45 33 92 33 01
fvm@fvm.dk
www.fvm.dk